



FORUM Idéburna
organisationer med
social inriktning

www.socialforum.se
kansli@socialforum.se
Tel: 08-651 07 21
Box 16355, 103 26 Stockholm

Forum – idéburna organisationer med social inriktning

Verksamhetsberättelse 2021



Forum främjar förutsättningarna för och stödjer utvecklingen av idéburen organisering med social inriktning i Sverige, som bidrag till den demokratiska samhällsutvecklingen och den generella välfärden.

Inledning

Under pandemins andra år visade civilsamhällets organisationer mer än någonsin hur viktigt vårt bidrag till samhällsbygget är. Vi skapar social sammanhållning, vi stöttar människor i utsatthet och vi kommer på lösningar på samhällsutmaningar. När vi ska sammanfatta det år som gått är vi precis på väg in i en – förhoppningsvis – ny, ljusare tid, där borttagna restriktioner gör att vi äntligen får mötas som vi vill och behöver igen. För det är i civilsamhällets organisationer som de många, många mötena sker, möten som betyder så mycket för individen, för demokratin och för vårt samhälle i stort.

Pandemins effekter kommer att bestå och påverka oss under lång tid framöver. Det var med den insikten som Forum tillsammans med många andra civilsamhällesorganisationer i somras lanserade Nystarappen – Civilsamhällets svar på hur vi kan stärka samhällskontraktet, demokratin och välfärden. Vi listade 100 förslag för ett bättre Sverige efter pandemin där vi berörde allt ifrån skydd av föreningsfriheten och inkludering av fler i ideellt engagemang till AI och en välfärd i förändring. Nu fortsätter arbetet för att gå från förslag till beslut. Under 2022 kommer Forum därför jobba för att fler beslutsfattare ska lyssna och prioritera dialogen med civilsamhällets organisationer.

Vi står inför stora utmaningar som vi bara kan lösa om vi jobbar tillsammans, såväl mellan olika samhällssektorer som inom civilsamhället. Det visade inte minst den rapport om civilsamhällets bidrag till den sociala dimensionen av Agenda 2030 som Forum tog fram under året. Den tar bland annat fasta på att civilsamhället behöver beredas ännu större plats för att kunna bidra till en hållbar utveckling som minskar ojämlikhet och fattigdom.

Men pandemiåren har också lyft fram det som ofta inte gör så stort väsen av sig – det enormt starka ideella engagemang som präglar vårt land, där fler än fyra miljoner personer engagerar sig ideellt varje år. I kriser blir engagemanget mer synligt, när volontärer strömmar till för att hjälpa isolerade äldre, hålla läxhjälp via nätet och starta nya stömlinjer för personer som behöver någon att prata med. Nio av tio volontärer säger i Volontärbyråns undersökning att de påverkar samhället i en positiv riktning och att de tack vare engagemanget får ett mer meningsfullt liv. När nu samhället öppnar upp igen är det vår starka förhoppning att ännu fler människor hittar in i civilsamhället, till de där mötena och till engagemanget som ger meningsfullhet och stärker vår demokrati. Det kommer Forum och Volontärbyrån att arbeta för i ännu större utsträckning, för tillsammans kan vi göra skillnad och skapa ett gott samhälle.

Erika Brundin, ordförande Forum

Maria Alsander, generalsekreterare Forum

01.

Opinionsbildning och påverkansarbete

Som intresseorganisation för idéburna organisationer med social inriktning arbetar Forum genom strategiskt påverkansarbete för att våra medlemsorganisationer ska ha de bästa förutsättningarna att bedriva sin verksamhet.

Under 2021 hade Forum stort fokus på det demokratiska utrymmet för civilsamhällets organisationer och det ideella engagemanget.

Dialog och påverkan

DIALOG MED BESLUTFATTARE

Under 2021 har Forum fortsatt haft tät kontakt med departement och myndigheter, ofta tillsammans med andra paraplyer som Famna, Fremia och Giva Sverige, för att belysa coronapandemins påverkan på civilsamhällets organisationer. Vi har även träffat Riksrevisionen för att delge vår syn på hur bidragsgivningen till organisationer med social inriktning fungerar.

REGERINGENS SAKRÅD

Forum deltog i sakkrådet om utredningen personuppgiftsbehandling i ärenden om stöd till det civila samhället, där vi framförallt lyfte en oro kopplad till demokrativillkoren. Forum deltog även i sakkråd kopplat till vaccineringen, samt om stödfunktionen för demokrativillkoren.

DEMOKRATIVILLKOREN

Under 2021 har Forum fortsatt belyst frågan om demokrativillkor för civilsamhällets organisationer i den statliga bidragsgivningen. Det har dels skett genom remissvar på promemorian ”Demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden” samt betänkandet ”Rätt mottagare: demokrativillkor och integritet” (SOU 2021:66) och dels genom extern kommunikation i nyhetsbrev och sociala medier. Forums hållning har hela tiden varit att vi i grunden är positiva till införandet av enhetliga och transparenta demokrativillkor. Samtidigt har vi understrukit vikten av att det offentliga tar hänsyn till de synpunkter som stora delar av civilsamhället lämnat på området, i synnerhet i samband med demokrativillkorsutredningen (2019:35). Det handlar om de förslag som riskerar innebära att man går i helt fel riktning och istället begränsar civilsamhällets demokratiska utrymme, friheter och rättigheter.

REMISSER

En viktig del i Forums påverkansarbete är att svara på utredningar, skrivelser och promemorior från regering och myndigheter. Följande har vi svarat på under året, ofta tillsammans med Famna, Fremia och Giva Sverige.

- En gemensam angelägenhet
- Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag
- Föreningsfrihet och terroristorganisationer
- Ett förbud mot rasistiska organisationer
- Rätt mottagare: demokrativillkor och integritet
- En effektivare överprövning av offentliga handlingar
- Frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av lokaler
- En reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet
- Demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden

NYSTA – CIVILSAMHÄLLETS NYSTARTSGRUPP FÖR ETT NYTT SAMHÄLLSKONTRAKT

Med målet att tackla gemensamma samhällsutmaningar och brister och bidra till ett nytt samhällskontrakt tog Civos, Ersta Sköndal Bräcke högskola, Famna, Giva

Sverige, Fremia och Forum initiativ till Nysta; Civilsamhällets nystartsgrupp för ett nytt samhällskontrakt. Tillsammans med representanter från hundratals civilsamhällesorganisationer arbetade vi under ett års tid tillsammans, genom workshops, möten och seminarier och lanserade Nysta i juni 2021. Vi släppte en rapport med över 100 förslag för ett starkare civilsamhälle, samt arrangerade en större lanseringskonferens med politiker, civilsamhällesföreträdare och 300 deltagare.

Forum hade inom Nysta ett bärande ansvar för temaområdet ”Det demokratiska utrymmet”, med Hannah Kroksson, LSU och Martin Nihlgård, IM som teamledare. Inom temaområdet lanserade vi rapporten ”Vidga det demokratiska utrymmet – civilsamhällets förslag till åtgärder för en starkare demokrati”. I samband med lanseringen gjorde vi en debattartikel samt arrangerade två seminarier. Det första var ett lanseringsseminarium med närmare 130 deltagare, där vi presenterade rapporten och politiker fick kommentera på de förslag som presenterades i rapporten. Det andra seminariet hette ”Så säkerställer vi att fler röster hörs genom civilsamhällets organisationer”, och riktade sig till civilsamhället själva, med närmare 70 deltagare.



Nystas huvudförslag:

1. Civilsamhället ska vara en självklar part i samhällsfrågor
2. Data ska främja jämlikhet och social utveckling
3. Det behövs en lag om idéburet offentligt partnerskap
4. Låt Arvsfonden stödja civilsamhällets investeringar och innovation
5. Reformera beskattningen av icke-vinstdrivande aktörer

Opinion och kommunikation

PRESS OCH DEBATT

Under året har Forum tillsammans med andra civilsamhällesaktörer skrivit flertalet debattartiklar. De har handlat om civilsamhällets utrymme att verka, och vi har även debatterat det ideella engagemangets förutsättningar. Vi har uttalat oss kring exempelvis upphandlingsregler, demokrativillkorsutredningen och trender kring ideellt engagemang i olika medier, bland annat Dagens Samhälle, Dagens Nyheter, Röda Korsets medlemstidning och Altinget. Vi har också gett skriftliga kommentarer till olika händelser, exempelvis vår- och höstbudgetarna, om vilka förslag som riksdagsledamöter motionerat om och om angreppen på folkbildningen. Dessutom har vi medverkat i andra aktörers poddar och seminarier och lyft våra perspektiv.

FRIVILLIGVECKAN

Mellan den 5-10 december genomförde Forum och Volontärbyrån Frivilligveckan. Syftet med Frivilligveckan är att uppmärksamma det ideella engagemanget. Det gjorde vi bland annat genom en kampanj - #ideellasverige där vi bland annat tog fram en film och uppmuntrade till att delta i ett Facebook-event. Eventet nådde fler än 60 000 personer och drygt 1 100 personer anmälde intresse i eventet. Vi skrev en debattartikel om vikten av engagemanget, som spreds på flera debattsidor runt om i landet. Vi genomförde tre

välbesökta seminarier på olika teman kring ideellt engagemang; "Framtidens volontär", "Hat och hot mot ideellt engagerade – ett demokratiproblem" och "Innovation genom ideellt engagemang".

Forum delade under Frivilligveckan ut utmärkelserna Årets initiativ. Vi fick in 54 nomineringar och valde ut tre finalister: Stödbussen av Freezonen kvinno-, tjej-och brottsofferjour, Synskadade krisinstruktörer av Sveriges Civilförsvarsförbund och Synskadades Riksförbund och restaurang Svinn av Göteborgs Stadsmission. Samtliga finalister svarade mot våra kriterier om att vara en nytänkande utveckling eller uppstart av samhällsförbättrande verksamhet, som dessutom är långsiktigt hållbar samt skalbar. Vi presenterade finalisterna genom en kort film, som fick fin spridning i sociala medier, där vi nådde cirka 70 000 personer. En jury bestående av Truls Neubeck (Growth Hub, Rädda Barnen), Karin Svedberg (Svenska kyrkan och Forums styrelse), Cecilia Simander (Uppsala Kvinnojour, vinnare av utmärkelserna 2020) och Ola Segnestam-Larsson (Ersta Sköndal Bräcke Högskola) utsåg sedan "Synskadade krisinstruktörer" till mottagare av utmärkelserna. Detta presenterade vi den 10 december genom ett pressmeddelande, ett seminarium med cirka 100 deltagare samt filmer och inlägg i sociala medier.

DIGITALA KANALER

Under 2021 lanserade Forum en ny, responsiv sajt. Bland annat lyfts medlemmarna fram ännu mer, och det finns även ett nyhetsflöde som samlar artiklar om civilsamhället. Sajten hade drygt 58 000 besök under året. Forums främsta sociala kanaler är Facebook och LinkedIn, med 2900 respektive 1500 följare



02.

Kunskap, stöd och utveckling

Ett av Forums viktigaste syften är att samla och sprida kunskap om civilsamhället och att vara en plattform för idéburna organisationer att mötas, utbyta erfarenheter och hitta gemensamma lösningar.

Forum driver projekt, tar fram rapporter och arrangerar seminarier som sätter fokus på utmaningar och trender inom civilsamhället och det ideella engagemanget.

Kunskapsspridning

OMVÄRLDSBEVAKNING FÖR CIVILSAMHÄLLET

Forum har under året skickat ut 20 nummer av "Civilsamhällets omvärldsbevakning" till 6776 prenumeranter. Under året har vi bland annat belyst situationen för hemlösa i Sverige till följd av pandemin, hoten mot det demokratiska utrymmet och vikten av rättssäkra och transparenta demokrativillkor. "Det betyder budgetdramatiken för civilsamhället" blev årets mest klickade nyhet. Under året startade vi även ett digitalt nyhetsflöde på Forums sajt som ett komplement till nyhetsbrev.

SEMINARIER

Under året har Forum arrangerat nio seminarier med sammanlagt cirka 900 deltagare. Temana för seminarierna var bland annat den sociala dimensionen av Agenda 2030, den nya socialtjänstlagen, föreningsfriheten, framtidens ideella engagemang, ett transparensregister i Sverige och civilsamhällets demokratiska utrymme.

Utvecklingsprojekt och rapporter

ANTIRASISM I CIVILSAMHÄLLET

Forum har genom projektet "Civilsamhälle för öppenhet och inkludering" bidragit till att stärka nätverken mellan organisationer som arbetar antirasistiskt i Sverige. Under året har vi arrangerat ett tiotal digitala nätverksträffar om bland annat antimuslimsk rasism, afrofobi och hatbrott; givit ut 12 nyhetsbrev med särskild bevakning av antirasistiska frågor; tagit fram en sektorsgemensam definition av rasism samt producerat en film som beskriver hur den framväxande auktoritära, nationalistiska rörelsen begränsar utrymmet för minoriteter och civilsamhällets organisationer.

IDEELLT ENGAGEMANG OCH VÄGAR TILL ARBETE

I syfte att undersöka det ideella engagemangets betydelse för kompetensutveckling och anställningsbarhet har Forum under 2021 med stöd av ESF-rådet tagit fram rapporten "Ideellt engagemang är mer". Drygt hälften av de som engagerat sig ideellt de senaste fem åren menar att de genom sitt engagemang fått kompetenser och kunskaper som gynnat dem i arbetslivet eller arbetssökandet. Det visar en Sifo-undersökning som Forum gjort och som ligger till grund för rapporten.

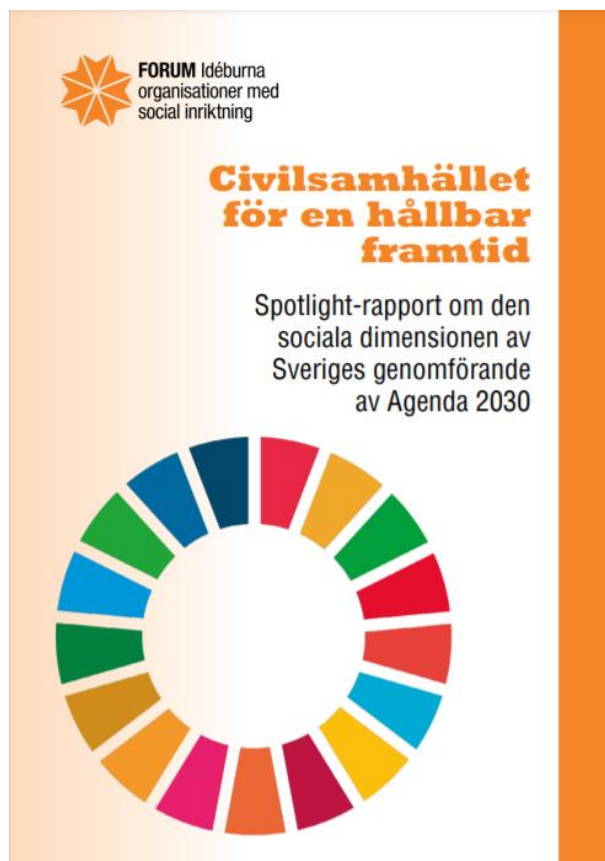
Rapporten visar också att det ideella engagemanget har hälsofrämjande effekter – tre av fyra personer i undersökningen menar att engagemanget har påverkat deras hälsa och välmående på ett positivt sätt.

SPOTLIGHT-RAPPORT OM AGENDA 2030

Att regering och riksdag inser och tillvaratar kraften i det svenska civilsamhället kommer att bli direkt avgörande för om Sverige ska nå de globala målen i Agenda 2030. Forum lanserade därför en spotlight-rapport om Sveriges genomförande av Agenda 2030 med fokus på hur Forums medlemsorganisationer arbetar för social hållbarhet. Dessutom listar rapporten konkreta rekommendationer till regeringen för att minska fattigdom och ojämlikhet och öka samverkan och partnerskap mellan sektorer. Forum deltog med representanter från Svenska kyrkan, IOGT-NTO och Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner i Sveriges officiella delegation till FNs högnivåmöte om Agenda 2030. I september arrangerade Forum ett seminarium där vi presenterade våra slutsatser från rapporten och reflekterade kring hur civilsamhället kan bli mer delaktiga och synliga i Agenda 2030-arbetet.

Ideella jobb

Forum driver tjänsten Ideella jobb, ideellajobb.se, för att underlätta för idéburna organisationer att rekrytera till betalda jobb och praktikplatser. Under 2021 publicerades 924 annonser på Ideella jobb, en ökning med nästan 40 procent jämfört med 2020. Det kan ses som en större rörlighet på arbetsmarknaden efter det första pandemiåret samt ett ökat intresse för tjänster inom ideella sektorn. Alla jobb sprids, förutom på sajten, även via Facebook (13 407 följare) och Twitter (3052 följare). Under 2020 etablerade vi Ideella jobb på LinkedIn, där vi nu har nästan 800 följare. 2021 hade sajten ideellajobb.se drygt 183 000 besök. I slutet av 2021 påbörjades ett arbete med en ny sajt för ideellajobb.se.



03.

Volontärbyrå

10 000 intresseanmälningar till 3000 uppdrag i 500 organisationer. Volontärbyrå summerar sitt 2021.

Volontärbyrå utvecklar och sprider kunskap om ideellt engagemang. Under 2021 utbildade vi hela 1 400 personer från föreningar över hela Sverige.

Förmedling av volontäruppdrag

Under 2021 förmedlade Volontärbyrå 9992 intresseanmälningar till totalt 3198 uppdrag från 505 organisationer. Andelen organisationer som fick minst en intresseanmälan var 87 procent.

Under året har vi byggt om Volontärbyrås sajt från grunden och i och med ombyggnationen satsade vi på att ännu bättre sätt kunna stödja de som vill söka uppdrag på sajten. Vi har till exempel skapat funktionen volontärkonto så att volontärer enklare kan bevaka uppdrag, se sina sökta uppdrag och skicka intresseanmälningar.

Under året hade vi 195 000 besökare på Volontärbyrå och våra portaler. Vi ökade antalet sidvisningar med 34 procent och den tiden som en besökare stannade under ett besök med 30 procent. 92 procent av volontärerna som använde förmedlingen under 2021 tyckte att Volontärbyrå är ett enkelt sätt att hitta ideella uppdrag och hela 86 procent av organisationerna upplever att det är lätt att hitta frivilliga genom Volontärbyrå.

I vår support har vi via mejl och telefon varit tillgängliga för stöd och rådgivning kring hur samordnare kan engagera sig ideellt. Under hösten ökade vi upp vår support och har också under hösten erbjudit kostnadsfria digitala lunchföreläsningar till föreningar om hur de kan hitta fler volontärer via Volontärbyrå. Hittills har drygt 70 föreningar deltagit.

87 procent

av organisationerna som använt Volontärbyrå har fått intresseanmälningar från volontärer

Kunskaps- och kompetensutveckling

UTBILDNINGAR OCH SEMINARIER

Vi har under året genomfört totalt 51 utbildningar seminarier, workshops och föreläsningar för 1407 deltagare. Dessa har skett genom våra lokala samarbeten i Stockholm och Uppsala samt med bidrag från Kronprinsessan Margaretas minnesfond. Vi har även genomfört utbildningar och föreläsningar på uppdrag av olika föreningar samt inom våra olika samarbeten. De allra flesta av våra utbildningar har skett digitalt, vilket inneburit att vi kunnat nå föreningar från allt från Mörbylånga, Vilhelmina, Trelleborg och Orsa till

Uppsala, Malmö, Göteborg och Stockholm. Utbildningarna har haft följande teman: ”Att leda frivilliga i föreningslivet”, ”Fånga engagemanget”, ”Motivera och behålla frivilliga” samt ”Inkludera fler i föreningslivet”.

KUNSKAPSMATERIAL

Vi har handböcker, idéskrifter, guider och videoklipp som metodmaterial att användas vid utbildningar eller självstudier. Det mesta materialet finns att kostnadsfritt ladda ner från vår kunskapsbank på hemsidan eller att beställa via vår webbshop mot en kostnad. Totalt hade våra rapporter, skrifter och mallar cirka 2000 nedladdningar under året. Vi har även skickat nyhetsbrev regelbundet till drygt 4700 prenumeranter.

”Bra introduktion då jag bara arbetat två månader inom civilsamhället. Detta gav mig mycket omvärldsanalys, utmaningar, det som ofta funkar inom föreningsliv, mycket tips inom olika områden.” Sagt av deltagare på Volontärbyråns utbildning

Samarbeten och projekt

Våra projekt syftar till att öka kunskapen om och visa på vikten av ett starkt ideellt engagemang som bidrag till demokratin och samhällsutvecklingen. Volontärbyrån samverkar såväl med andra organisationer som med offentlig sektor och näringsliv.

MOTVERKA HAT OCH HOT MOT IDEELLA

Volontärbyrån drev under 2021 projektet Hat och hot mot ideella med stöd från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Inom projektet gjorde vi en kartläggning av hat och hot mot ideella och ideella organisationer och baserat på det tog vi fram rapporten ”Hat och hot mot ideellt engagemang. Rapport om nuläge, konsekvenser och vägar framåt.” Rapporten visar på oroande tendenser, att hatet och hotet ökar och att ideella avstår från att driva sina hjärtefrågor och föra fram sina åsikter av rädsla för hat och hot. Det leder till mindre öppenhet och tolerans och i förlängningen blir det ett allvarligt demokratiproblem.

LOKALT ARBETE I STOCKHOLMS STAD

I vårt samarbete med Stockholms stad är målet att stockholmarna ska på ett enkelt sätt kunna engagera sig i olika ideella organisationer och att vi ska vara ett stöd till det lokala föreningslivet genom att förmedla fler ideella och att erbjuda utbildningar och nätverk.

Vi har särskilt arbetat för att uppmuntra fler stockholmarna att engagera sig, exempelvis genom kommunikationskampanjer. Vi har också stöttat Stockholms föreningsliv genom utbildningar, seminarier och nätverksträffar. Vi var även en del av projektledningen i Julkassen 2022 där vi deltog i

rekryteringen av de cirka 200 volontärer som deltog i Julkassen 2022. Evenemanget fick även i år ske på ett smittsäkert sätt och matkassar delades ut utanför fem kyrkor runt om i Stockholm.

Volontärbyrån samarbetade även med Folkuniversitetet Stockholm och Stockholms studentkår där vi nådde 140 deltagare i tre digitala evenemang och ett på plats vid Stockholms universitet. Vi delade även ut reflexer och informerade om ideellt engagemang på Sergels torg. Vi jobbade också med att sprida inspirationsberättelser från volontärer och organisationer från Stockholms föreningsliv, bland annat Röda Korset Kungsholmen, Brottsofferjouren Södra Stockholm och Refugees Welcome Stockholm.

Behovet av vår verksamhet i Stockholm är stort och hela 52 procent säger i vår organisationsundersökning att de har behövt rekrytera fler frivilliga på grund av ökat behov från målgruppen de riktar sig emot. 70 procent av volontärerna i Stockholm säger att de via Volontärbyrån har upptäckt organisationer som de inte kände till innan och 80 procent tyckte att Volontärbyråns förmedling var ett enkelt sätt att hitta ideella uppdrag på.

FOKUS PÅ ÄLDRE I STOCKHOLMS STAD

Volontärbyrån har under 2021 ingått i ett idéburet offentligt partnerskap – IOP – med Stockholms stad. Syftet är att motverka ensamhet bland stadens äldre genom att uppmuntra till engagemang för äldre. Under 2021 ökade möjligheten för stockholmarna att engagera sig för äldre genom att det publicerades betydligt fler uppdrag för äldre i Stockholm än under 2020.. Även antalet intresseanmälningar ökade markant under 2021.

Under hösten tog vi fram en kommunikationskampanj för att lyfta det ideella engagemanget för äldre inom Stockholms stad, och vi valde att kalla kampanjen #hjärtaäldre. Kampanjen bestod av fem filmer om hur och varför ett engagemang för äldre är viktigt, med medverkande från Viljan, Södermalms Frivilligcentral, Äldrekontakt, Hela Människan samt äldreborgarrådet Erik Slottnér. Kampanjen hade en räckvidd på drygt 200 000 medborgare på Facebook och Instagram.

LOKALT ARBETE I UPPSALA KOMMUN

I Uppsala har vi under året satsat på att ha en kontinuerlig relation med många föreningar då många naturliga kontaktytor som konferenser, mässor och andra lokala evenemang ställts in. Vi har bland annat jobbat uppsökande med rundringning till nya föreningar, såväl som tidigare användare. Vi har deltagit i de digitala evenemang som genomförts, exempelvis MR-dagarna som genomfördes digitalt från Uppsala våren 2021. Vi har totalt under året erbjudit åtta utbildningstillfällen för föreningar lokalt i Uppsala. Två på plats, och sex stycken digitalt i samverkan med de lokala studieförbunden och Uppsala universitet. Vi har haft ett nätverk med ett 15-tal föreningsföreträdare som träffats digitalt och utbytt erfarenheter. Samverkan med andra aktörer är viktigt för oss, och förutom att ha kontakten med våra vanliga samarbetspartners som universitetet, kommunen och den lokala överenskommelsen så har vi även inlett samverkan med kommunens eventbyrå Destination Uppsala som kan öka kännedomen om Volontärbyrån lokalt och också har nära kontakt med såväl evenemangsarrangörer som elitidrottsföreningarna i Uppsala.

SAMVERKAN MED MALMÖ IDEELLA

Vi har fortsatt vårt samarbete med Malmö Ideella, i syfte att stötta det lokala föreningslivet och ideella engagemanget i Malmö. Vi driver till exempel en lokal webbportal med volontäruppdrag i Malmö och genomför också utbildningar för organisationer

IDEELLT FORUM I SVENSKA KYRKAN

Samarbetet med Ideellt forum innebär att synliggöra de ideella uppdrag som finns inom Svenska kyrkan på en skraddarsydd portal. Utöver att vara ett stöd för församlingar i hur de kan använda portalen har flera församlingar också deltagit i olika utbildningar Volontärbyrån haft.

SAMARBETEN MED HELA MÄNNISKAN OCH RÄDDA BARNEN

I slutet av 2021 inledde vi nya samarbeten med Hela Människan och Rädda Barnen. Volontärbyrån tar fram engagemangsportaler till organisationerna, där uppdrag i organisationernas respektive lokalföreningar finns samlade. Syftet är att synliggöra engagemanget och att locka fler att engagera sig i organisationerna.

Plattformarna lanseras under 2022.

KRONPRINSESSAN MARGARETAS MINNESFOND

Tack vare bidraget så har vi under året kunnat utbilda 180 föreningar. från allt från Mörbylånga, Vilhelmina Trelleborg och Orsa till Uppsala, Malmö, Göteborg och Stockholm. Utbildningarna har skett såväl på plats som digitalt och har haft följande teman: ”Att leda frivilliga i föreningslivet”, ”Fånga engagemanget”, ”Motivera och behålla frivilliga” samt ”Inkludera fler i föreningslivet”.

JOHANNITERORDEN

Johanniterorden stödjer Volontärbyråns arbete med att stödja föreningar som arbetar för äldre, sjuka och behövande så att de enklare kan hitta fler volontärer som kan hjälpa dessa målgrupper. Volontärbyrån arbetar också med att underlätta för Johanniter-ordens och Johanniterhjälpens medlemmar att engagera sig ideellt, bland annat genom två skraddarsydda portaler för respektive organisations medlemmar.

ENGAGEMANG FÖR ATT MOTVERKA ENSAMHET BLAND ÄLDRE

Tack vare bidrag från Svenska Postkodstiftelsen har vi under året drivit projektet ”Frivillighetskuren”, med syfte att uppmuntra fler seniorer att engagera sig ideellt och därmed motverka ofrivillig ensamhet. Pandemin medförde att projekts målgrupp, personer över 65 år, till stor del tvingades eller frivilligt valde att pausa sina engagemang. Samtidigt gjorde många organisationer sitt yttersta för att ställa om sina verksamheter istället för att ställa in dem. Volontärbyrån gjorde allt vi kunde för att hjälpa organisationer med omställningen, att digitalisera uppdrag och ge volontärer möjlighet att engagera sig på distans. Vi spred information om möjligheter att engagera sig och tog fram inspirationsfilmer och lyfte fram ideella uppdrag.

Under projektperioden nådde vi ut till ungefär 700 000 personer ur målgruppen via annonser, inlägg på sociala medier och omnämnanden i digitala och tryckta medier. Vi fick in 4020 intresseanmälningar till ideella uppdrag från personer över 65 år, en mycket stor ökning jämfört med tidigare år, eftersom Volontärbyrån annars i stor utsträckning når yngre personer. Sammantaget ser vi att projektet har bidragit till att inspirera fler äldre att ta steget till ett ideellt engagemang, och de har på så sätt kunnat ta del av sociala sammanhang och aktiviteter som ger meningsfullhet och som leder till ökat välmående och bättre hälsa. Detta är mycket viktiga delar i att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre.

- Tre gånger fler seniorer besökte sajten 2020 jämfört med 2019
- Dubbelt så många seniorer har sökt uppdrag under 2020 jämfört med 2019

FÖRETAGSSAMARBETEN

Volontärbyrån samarbetar med företag som vill uppmuntra sina medarbetare att engagera sig i idéburna organisationer, som en del av sitt samhällsansvar.

Under 2021 har vi med vår partner AstraZenecas genomfört åtta gruppuppdrag. AstraZeneca genomförde internt en global accelerator inom "Virtual volunteering" med kontor från olika delar av världen, där

Volontärbyrån deltog som en av representanterna från det svenska kontoret. Genom att delta i aktiviteterna har vi kunnat stärka vår kunskap inom såväl virtuellt engagemang samt hur företag kan skapa bra strategier för att lyckas bra med sina volontärprogram.

Utöver samarbetet med AstraZeneca har vi haft ett fortsatt samarbete med Soya Group. Vi gjorde ett kort uppdrag för Goldman Sachs där vi hjälpte deras medarbetare att hitta ett gruppuppdrag hos Nya Kompisbyrån. Det resulterade i att ett 30-tal av företagets medarbetare fick stötta lika många nyanlända med språk och kompetens.



Kommunikation

Vi har under året arbetat för att öka kunskapen om Volontärbyrån och för att lyfta det ideella engagemanget. Vi har bland annat initierat kampanjen #ideellaSverige för att uppmärksamma att fler än fyra miljoner svenskar engagerar sig ideellt. Vi har satsat på mer annonsering i sociala medier och annonser i digitala tidningar. Vi har tagit fram flera filmer och har under året lyfts i flertalet nyhetsartiklar samt radio- och TV-inslag, bland annat i Dagens Nyheter, SVT, Sveriges Radio, Gefle Dagblad, Östersundsposten och Sundsvalls tidning.

SOCIALA MEDIER

Vi är främst aktiva på Facebook, Instagram och LinkedIn, och hade genom våra inlägg en sammanlagd räckvidd på drygt 1,3 miljoner personer. Vi arbetade med inlägg för att nå såväl organisationer som potentiella volontärer, och gjorde på Facebook cirka 130 inlägg under året.

PODD – IDEELLA SAMTAL

Vi fortsatte vår poddserie ”Ideella samtal” under året med avsnitt på teman som hat och hot mot ideella, ofrivillig ensamhet och engagemang under pandemin.

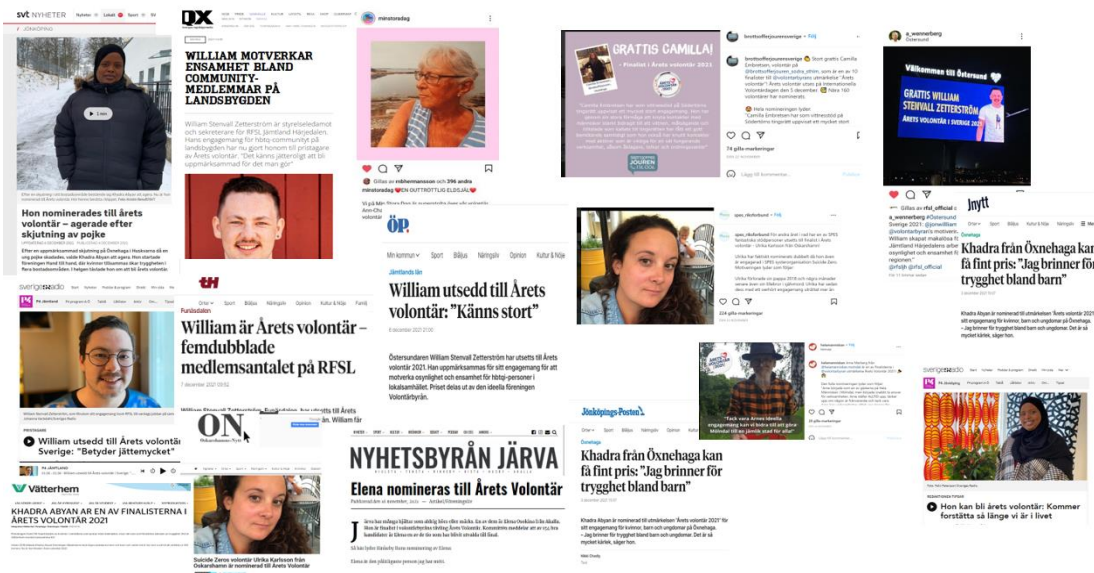
VOLONTÄRBAROMETERN

För sextonde året i rad sammanställde vi rapporten Volontärbarometern, som bygger på undersökningar bland volontärer och organisationer, intervjuer och data från vår förmedling. Årets rapport visar att engagemanget ökade under coronapandemin.

De som länge hade funderat på att börja engagera sig ideellt fick en god anledning — mer tid. Samtidigt har pandemin inneburit att äldre har fått svårare att engagera sig i ideella uppdrag på grund av restriktioner. 77 procent av organisationerna säger att uppdrag har behövt skjutas upp eller ställas in, men det finns tydliga tecken på att pandemin också har lett till ökade behov av volontärer och intresse för ideellt engagemang. Hela 57 procent av organisationerna har startat nya verksamheter där det behövs nyrekryteringar av ideellt engagerade.

FRIVILLIGVECKAN OCH ÅRETS VOLONTÄR

Under Frivilligveckan delade Volontärbyrån ut utmärkelserna Årets volontär. Vi fick in hela 157 nomineringar, vilket var 20 fler än året innan. Av de nominerade valde vi ut 10 finalister som vi presenterade i sociala medier med bild och text, på vår sajt och som pressmeddelande. Finalisterna fick stor spridning och uppmärksamhet, bland annat i SVT, Sveriges radio och lokaltidningar. Av finalisterna valde vi ut Årets volontär, och den 5 december publicerade vi årets mottagare av utmärkelserna, William Stenvall Zetterström, engagerad i RFSL Jämtland Härjedalen. William fick också stor spridning i sociala och traditionella medier och blev till och med uppmärksam på stora tavlor vid infarterna till hans hemstad, Östersund.



Som

Årets volontär har William skapat makalösa förutsättningar för RFSL Jämtland Härjedalens arbete med att motverka osynlighet och ensamhet för hbtqi-personer i regionen. Ur motiveringen till Årets volontär 2021

04.

Forum som förening

Forum har under en lång tid arbetat för en starkare intresseorganisation för civilsamhället. Under 2021 intensifierades arbetet i nära samarbete med Fremia. Forums fokus framåt är att stärka det ideella engagemanget och dess betydelse för demokratin och välfärden.

Forum samlar 37 medlemsorganisationer som alla på olika sätt stödjer människor och arbetar för att de ska kunna göra sin röst hörd och skapa ett bättre liv för sig själva och andra.

Medlemmar

Forum hade vid slutet av 2021 37 medlemsorganisationer samt en associerad medlem. Under året välkomnade vi Frälsningsarmén och Föreningen FVO som nya medlemmar.

Forum har under året på olika sätt arbetat med våra medlemmar kring frågor som demokrativillkoren, Agenda 2030 och transparensregister. Flera medlemsorganisationer har bidragit med perspektiv i våra seminarier, som Svenska kyrkan kring innovation, Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner om ideellt engagemang i välfärden och Ibn Rushd om hat och hot mot ideella.

Vi genomförde en medlemsenkät under året, som bland annat visade att medlemmarna framförallt uppskattar Forums rapporter, omvärldsbevakning och påverkansarbete.

FORUMS MEDLEMMAR

Bilda, Bildningsförbundet Östergötland, Boost by FC Rosengård, Brottsofferjouren Sverige, Civilförsvarfsförbundet, En frisk generation, Erikshjälpen, Fremia, Fritidsforum, Frivillig väntjänst, Frälsningsarmén, Föreningen FVO, Hela Människan, Ibn Rushd Studieförbund, Individuell Människohjälp, IOGT-NTO, Islamic Relief Sverige, KFUM Sverige, Lions Clubs International, LP-verksamhetens Ideella Riksförening, Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland, Mötesplats Stavsnäs Samverkansförening, Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige ROKS, RIO – Sveriges folkhögskolor, Rädda Barnen, Sensus Studieförbund, Sociala Missionen, Svensk förening för folkhälsoarbete, Svenska kyrkan, Svenska Röda Korset, Svenskar och Invandrare Mot Narkotika (SIMON), Sveriges Makalösa Föräldrar, Tamam, Terrafem, Unizon. Associerad medlem: Vision

FORUMS STYRELSE UNDER 2021

Patrik Schröder, Rädda Barnen
 Erika Brundin, Svenska kyrkan
 Kjell-Åke Waldner, Sensus studieförbund
 Sissella Helgesson, Roks
 Mattias Ingeson, Bilda
 Karin Svedberg, Fremia/Svenska kyrkan
 Cecilia Tengroth, Svenska Röda Korset/Svenska FN-förbundet

Från den 1 januari 2022 ersatte Erika Brundin Patrik Schröder som ordförande, när Patrik lämnade styrelsen.

Samarbetspartners och finansiärer

Forum och Volontärbyrå vill passa på att tacka alla bidragsgivare och samarbetspartners, som utgör ett oumbärligt stöd för Forum, den idéburna sektorn och det ideella engagemanget:

AstraZeneca, Brottsofferjouren Sverige, EU-kommissionen, Famna, Fremia, Giva Sverige, Hela Människan, Ideell Arena, Ideellt forum i Svenska kyrkan, Johanniterhjälpen, Johanniterorden, Korpen, Kronprinsessan Margaretas Minnesfond, Kungliga Patriotiska sällskapet, Malmö Ideella, Malmö stad, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Rädda Barnen, Socialstyrelsen, Soya Group, Stockholms stad, Svenska ESF-rådet, Svenska Postkodstiftelsen, Uppsala kommun, Vinnova.

Samverkan med andra paraplyer

Forum har under året fortsatt vår samverkan med andra intresseorganisationer, framförallt med Famna, Fremia och Giva Sverige. Bland annat har vi svarat på remisser, skrivit debattartiklar och haft dialog med politiker tillsammans. Forum har också särskilt arbetat för att

nära oss Fremia, för att stärka vår röst för de breda förutsättningsfrågorna. I början av 2022 tillträdde Forums tidigare ordförande Patrik Schröder en tjänst på Fremia som samordnare för civilsamhällesfrågorna, och avgick i samband med det som Forums ordförande. Forums styrelse ser detta som ett viktigt led i att stärka arbetet med frågorna och kommer att fortsatt arbeta nära Fremia kring detta. Successivt kommer Forum att ha ett större fokus på förutsättningsfrågor som rör det ideella engagemanget.

Värdorganisation för NOD

Regeringen har gett MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) i uppdrag att utse en organisation som värdorganisation för NOD – Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället. Forum har sedan 2011 varit värd för det kansli som upprättats för uppföljningen av Överenskommelsen mellan regeringen, Sveriges kommuner och regioner och de idéburna organisationerna inom det sociala området. Överenskommelsekansliet heter sedan 2018 NOD, Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället. Forum har under 2021 representerats i NOD:s styrgrupp av styrelseledamot Erika Brundin.

Personal

Forum (inklusive NOD) hade vid slutet av 2021 15 anställda. En av dessa var tidsbegränsade anställningar. Sex var män och nio var kvinnor.